

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

UNIVERSITETLARDA CHET TILNI O'RGATISH KONSEPSIYASI

Suyarova Shahnoza Toyloqovna
Toshkent davlat agrar universiteti

Annotasiya: Maqolada universitetining o'quv jarayonida chet tilini o'qitish kontseptsiyasini rivojlantirish pedagogik o'rjanilgan, yondashuvlar aniqlanganligi ochib berilgan.

Kalit so'zlar: chet tili, universitet, pedagogik, konsepsiya, o'zaro ta'sir.

Universitetning o'quv jarayonida talabalar kontseptsiyasini rivojlantirishga hissa qo'shadigan xorijiy tillarni o'qitishni tashkil etishning murakkab pedagogik shartlarini to'liqroq asoslash imkonini beradigan ushbu yondashuvlarning mohiyatini qisqacha ochib beraylik.

O'z asarlarida talaba ta'limning ikki turini bir-biriga qayta-qayta solishtirishi va qarama-qarshi qo'yishi kerak: an'anaviy va mazmunli yoki o'quvchi shaxsiga yo'naltirilgan, gumanistik pedagogika tamoyillarini amalga oshirish. An'anaviy va shaxsga yo'naltirilgan, gumanistik ta'lim o'rtasidagi asosiy farqli farqlarni umumlashtirgan holda shuni ta'kidlash kerakki, o'qituvchining roli keskin qayta baholandi, u bilim tashuvchisidan o'quvchiga bilim olishda yordam berish va unga qulay muhit yaratishga aylandi. uzluksiz ta'lim jarayoni. Talab o'qituvchi shaxsining uyg'unligi, uning kontseptsiyasining uyg'unligi va xatti-harakatlarining boshdan kechirgan his-tuyg'ulari va his-tuyg'ulariga mos kelishi talab etiladi, chunki didaktik kontseptsiya doirasida o'qituvchi talabalarga nafaqat o'quv manbasini taklif qiladi. bilimlari o'quv va uslubiy adabiyotlardan, balki uning shaxsiy va ijtimoiy tajribasidan olingan. Biroq, gumanistik pedagogika kontekstida o'qituvchi shaxsiga qo'yiladigan talablarni oshirish talabaning pozitsiyasini qayta ko'rib chiqishni, unga o'quv dasturini ishlab chiqishda ko'proq erkinlik berishni nazarda tutadi. Ta'lim faoliyati natijalarini baholash, shuningdek, talabadan faolroq va mas'uliyatli bo'lishni talab qilish, chunki pedagogik o'zaro ta'sirning barcha sub'ektlari ta'lim jarayonining samaradorligi uchun javobgardir.

Inson tabiatiga yaxlit qarash, unga ko'ra, o'quvchining nafaqat intellektini, balki uning shaxsini har tomonlama rivojlantirishga hissa qo'shadigan rivojlanayotgan ta'lim muhitini yaratishni talab qiladi.

Ko'pgina olimlar ta'lim rivojlanishidagi o'zaro ta'sirda til va og'zaki o'zaro ta'sirning muhimligini ta'kidlaydilar. Lingvistik jihatni ta'lim muhiti va pedagogik o'zaro ta'sirning ajralmas xususiyatlaridan biri sifatida ajratib ko'rsatish, ular tilning g'oyat muhimligini ta'kidlaydilar, chunki "asosiy aloqa vositasi" bo'lib, u muloqot shakli va o'rtasidagi o'zaro ta'sir shaklini belgilaydi. ta'lim muhitining barcha boshqa

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

tarkibiy qismlarini birlashtirgan pedagogik o'zaro ta'sir sub'ektlari.

O'zaro ta'sir sub'ektlarining shaxsini rivojlantirishda harakatlantiruvchi kuch rolini o'ynaydigan ba'zi bir nomutanosiblik va ichki qarama-qarshiliklarga bo'lgan ehtiyoj ularning shaxsiy o'sishiga yordam beradi. Odamlarga psixologik muammolarini hal qilishda yordam berish va shaxsiy o'zini o'zi rivojlantirishga rahbarlik qilish strategiyasi sifatida muallif "psixologik fan va amaliyotning insonparvarlik yo'nalishlari" yutuqlaridan foydalanishni taklif qiladi, ular orasida:

- hayotiy tajribaning "qiymatli tajribasi", uni tozalash;
- "amaliy va mohiyatan vaqtinchalik munosabatlari" hayot tajribasining semantik integratsiyasi kabi kontseptsiyani rivojlantirishning o'ziga xos mexanizmi bilan sinonimdir;
- pedagogik o'zaro ta'sir sub'ektlari tomonidan ularni ichkilashtirishga qaratilgan xatti-harakatlarning namunalari, ijtimoiy va madaniy jihatdan tasdiqlangan modellari bilan tanishish orqali ijtimoiy tajribani kengaytirish va boyitish;
- shaxs tomonidan amalga oshiriladigan barcha ijtimoiy rollarning qadr-qimmatini boyitish, bu ijtimoiy shartli talabalarning butun spektrining qadriyat mazmuni.

Aksiologik yondashuv shaxsni "jamiyatning eng oliy qadriyati va ijtimoiy taraqqiyotning o'z maqsadi sifatida" ko'rib chiqadi va "qiymat dunyosida shaxsning yo'nalishi" nazariyasiga asoslanadi.

Oliy ta'lim tizimini qurishni tartibga soluvchi universitet ta'limi qadriyatlari, akademik va tashkiliy qadriyatlari va fuqarolik jamiyatining qadriyatlari haqida gapirganda, ular talabalarning shaxsiy o'sishi va farovonligi qadriyatlarni ta'kidlaydilar, ular orasida mualliflar "o'zini o'zi" deb atashadi. -aniqlik, o'z-o'zini anglash, individuallik, sub'ekt-sub'ekt munosabatlari, ta'limning uzlusizligi, inson muhitining adekvatligi. Vaziyatlar kasbiy harakatchanlik, sog'liq, korporatizm, bitiruvchining raqobatbardoshligi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdisheribov, S., Yo'Ldosheva, M., & Jumayeva, M. (2022). IMPLEMENTING CREATIVE WRITING IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING CLASSROOMS. Science and innovation, 1(B8), 1343-1347.
2. Andrienko, A. S. // Professional development of the communicative competence of students in a foreign language of a technical college based on credit-module technological education (Unpublished candidate dissertation). Southern Federal University, // Rostov-on-Don, Russian Federation. // 2007.
3. Chetverikova L.I. // Interactive forms and methods of teaching English. New

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

production technologies in teaching foreign languages in high school and college, 137-141. // 2004.

4. Jumayeva, M. B. (2022). OLIY TA'LIMDA INNOVATSION USUL VA VOSITALAR. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(Special Issue 20), 214-226.
5. Jumayeva, M., & Qarshiyeva, M. (2022). THE ROLE OF INTERACTIVE LEARNING TECHNOLOGIES IN THE EFL CLASSES. Science and innovation, 1(B8), 1273-1277.
6. Kamiljanovna, Z. D., O'GLi, A. S. J., & Jumayeva, M. B. (2022). THE ANALYSIS OF HIGHER ORDER THINKING SKILLS. Science and innovation, 1(Special Issue 2), 672-676.
7. Sh.T.Suyarova//International scientific journal theoretical & applied science// The process of teaching students to foreign languages at agrarian University//2021.
8. U.M.Bazarova, Sh.T.Suyarova //Herakd pedagogiki// Development formation of professional competence and moral education system for students of universities// 2021.